

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Landbruksdirektoratet
Postboks 1450 Vika
0116 OSLO
NORWAY

Deres ref

Vår ref
20/511-42

Dato
9. juni 2020

Fastsettelsesbrev - ny midlertidig forskrift om tilskudd for å opprettholde hogstaktivitet i skogbruket 2020

Landbruks- og matdepartementet har i dag fastsatt en ny midlertidig forskrift om tilskudd for å opprettholde hogstaktivitet i skogbruket 2020. Forskriften har vært på høring med begrenset høringsfrist. Departementet har mottatt 30 høringsuttalelser, herunder fra 7 næringsorganisasjoner, 4 kommuner og 9 fylkesmenn. Det kom også inn 2 uttalelser fra totalt 6 ulike miljø- og friluftsansjoner. Resten var uttalelser fra privatpersoner og ett lokalt politisk parti.

Høringsinstansenes syn

Innspillene fra privatpersonene og miljø- og friluftsansjonene er overveiende negative til denne tilskuddsordningen som de blant annet mener at særlig vil kunne redusere artsrik gammelskog.

Uttalelsene fra næringsorganisasjoner, kommuner og fylkesmenn er i stor grad samstemte på at de er fornøyde med regjeringens forslag til en tiltakspakke for skogbruket på 50 mill. kroner rettet mot skogsentreprenørene og at ordningen kommer på plass raskt.

Flere høringsinstanser spilte inn at det kunne vært hensiktsmessig at fylkesmennene i samråd med kommuner og næringsaktørene fikk større grad av frihet til å tilpasse ordningen regionalt. Dette gjelder både innslagspunktet for tilskudd, tilskuddssatser og støtteberettigede tiltak, herunder at det burde åpnes for å gi tilskudd til andre tiltak enn ulike typer skogsdrifter.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Arne Sandnes
22 24 91 78

Øvrige innspill som flere høringsinstanser pekte på var blant annet at:

- § 3 burde endres ved å ta ut "sen ungskogpleie" siden dette kunne misforstås eller være misvisende.
- Det burde stilles krav til stubbebehandling mot rotråte, særlig ved tynning i gran i sommerhalvåret, og at kostnader til slik behandling kan inngå i tilskuddsgrunnlaget, jf. § 3.
- Støttesatsen i § 4 andre ledd burde økes fra 60 % til 75 % blant annet for å gi større rom for regionale prioriteringer samt kompensere for fallende tømmerpriser.
- Kostnader med manuell felling til hogstmaskin i bratt eller vanskelig terreng burde inngå i tilskuddsgrunnlaget, jf. § 4.
- Vilkårene for taubanedrift i høringen vil bare i liten grad bidra til økt aktivitet, slik situasjonen for blant annet avsetning av tømmer og driftsøkonomi vurderes framover, jf. § 5.
- Fristen for anmodning om sluttutbetaling 10. november er for tidlig og vil gi ordningen for kort virketid. De fleste mente at fristen burde utsettes til årsslutt og med utbetaling av tilskudd innen februar 2021, jf. § 7.

Departementets vurderinger

Departementet vil innledningsvis understreke at denne ordningen ikke innebærer ny skogpolitikk. De fleste tiltakene er fra tidligere omfattet av gjeldende ordninger, men samlet i denne midlertidige forskriften av hensyn til en mest mulig praktikabel forvaltning der fylkesmannen er vedtaksmyndighet. Det stilles de samme kravene til miljøregistreringer og ivaretagelse av miljøverdier ved gjennomføring av tiltak etter denne midlertidige ordningen som for andre skogbrukstiltak i en normalsituasjon. Departementet har likevel justert ordlyden i bestemmelsene i §§ 4 og 5, blant annet for å imøtekomme enkelte av disse innspillene. Endringene vil bli nærmere omtalt lenger ned i dette brevet.

Når det gjelder innspillene om at det ville vært hensiktsmessig med større mulighet for regional tilpasning, har departementet forståelse for at dette er ønskelig. En slik tilpasning vil imidlertid innebære at fylkene måtte utarbeide egne forskrifter, noe departementet mener ikke er hensiktsmessig i denne situasjonen med en midlertidig ordning og behov for å implementere ordningen så raskt som mulig. Det har også kommet en rekke forslag til justeringer for å gjøre tilskuddsordningen bedre tilpasset regionale variasjoner i blant annet situasjonen for skogsentreprenørene, driftsforhold, tømmerpriser og avsetning av ulike tømmerstoffer. Overordnet er hensynet til regionale tilpasninger forsøkt ivarettatt gjennom romslige rammer for tilskuddssatser og et bredt spekter med tiltak som kan opprettholde aktiviteten hos skogsentreprenører. Tilskuddene skal, som nevnt i formålet, bidra til at skogeiere i økt grad sysselsetter skogsentreprenører til skogsdrifter der det finnes avsetning for virket som produseres.

Departementet har på bakgrunn av innspill fra høringsinstansene gjort endringer i §§ 1, 3, 4, 5 og 7.

I § 1 er det tydeliggjort at ordningen er rettet mot økt sysselsetting av skogsentreprenører med helmekanisk driftsutstyr eller taubane. Dette utelukker skogsdrifter med motormanuell hogst og utkjøring med stammelumner, landbrukstraktor med vinsj eller tømmerhenger samt enklere belte- eller hjulgående driftsutstyr. Det er også tatt inn at tiltakene skal være skogfaglig forsvarlige. Dette for at fylkesmannen skal ha mulighet til å kunne stille vilkår eller avslå tilskudd til tiltak dersom skogfaglige hensyn tilsier det.

Selv om det ikke er gjort endringer i § 2. *Grunnvilkår*, vil departementet som kommentar til tredje ledd legge til at tidspunkt for påbegynt skogsdrift kan dokumenteres gjennom utskrift av relevante hogstmaskindata.

§ 3. *Tilskudd til helmekanisert tynning og sen ungsogpleie* er med bakgrunn i høringsinnspill endret til "Tilskudd til helmekanisert tynning". Departementet legger likevel til grunn at det også kan gis tilskudd til helmekanisert uttak av energivirke fra eldre ungsog (hogstklasse 2) og i yngre produksjonsskog (hogstklasse 3) der formålet er kvalitetsfremmende samtidig som det tas ut nyttbart virke som det er avsetning for. Etter innspill er det også lagt til at kostnader til stubbebehandling mot rotråte kan inngå i tilskuddsgrunnlaget.

I § 4 første ledd har departementet lagt til en ny bokstav b) noe som innebærer at forslagets bokstav b) nå er bokstav c). Ny bokstav b) omfatter ryddingshogster med miljømessig begrunnelse knyttet til skjøtsel av utvalgte naturtyper (jf. naturmangfoldloven § 53) eller utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Ved vurdering av tilskudd til tiltak som også gis tilskudd fra Miljødirektoratet eller fra kommunale midler til kulturlandskap, legger departementet til grunn at tilskuddssatsen reduseres slik at den samlede støtten virker utløsende for tiltaket. Fylkesmannen må ellers vurdere reglene for foryngelse etter hogst som følger av skogloven og forskrift om bærekraftig skogbruk også i disse tilfellene. Dersom det utføres maskinell rydding der formålet er skjøtsel av naturtyper eller kulturlandskap som nevnt over, for ivaretagelse av særskilte miljø-, natur-, eller kulturkvaliteter, er ikke dette å forstå som omdisponering etter § 2 andre ledd. Bokstav c) er endret for å tydeliggjøre at treslagsskifte som utføres med en klima- eller produksjonsmessig begrunnelse er å forstå som foryngelseshogst.

Det er videre gjort en mindre endring i bokstav h) (forslagets bokstav g) ved at "jordekanter" er fjernet og der bestemmelsen nå lyder "*Kanhogster langs skogsveier og skogkanter mot innmark*".

Som nevnt over var det flere av høringsinstansene som mente at støttesatsen i § 4 andre ledd var for lav og at denne burde økes fra 60 % til 75 %. Departementet har med denne bakgrunn endret satsen.

Departementet er videre enig med høringsinstansene i at kostnader til manuell felling til hogstmaskin i bratt eller vanskelig terreng kan inngå i tilskuddsgrunnlaget. Manuell felling, her forstått som der det brukes motorsag til å felle trær slik at hogstmaskinen kan nå dem, kan være nødvendig i enkelte tilfeller der terrenget begrenser framkommeligheten til

hogstmaskinen. Dette kan også redusere behovet for graving av driftsveier, noe som er positivt både skogfaglig og miljømessig. Denne endringen er derfor tatt inn i forskriften.

Med bakgrunn i at flere av høringsinstansene har pekt på at vilkårene for taubanedrift i høringen i liten grad ville bidra til økt aktivitet har departementet endret forslaget § 5. Første ledd er endret til "*Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke med taubane*", der vilkåret om at bestand måtte ha stående nyttbart volum under 40 m³ per dekar er fjernet. Dette er gjort med bakgrunn i at det er mindre aktuelt å flytte taubanelag til andre deler av landet og at disse entreprenørene får bedre forutsetninger for å opprettholde drift i fylkene der de har hovedtyngden av sine oppdrag. Dette er normalt taubanedrifter i bestand av kulturskog av gran eller sitkagran med høyere nyttbart volum enn 40 m³ per dekar, noe som bidrar til økt produksjon og lønnsomhet. Departementet har derfor redusert støttesatsen for ekstra tilskudd til taubanedrift over denne ordningen fra 80 kr/m³ til 60 kr/m³, og viser til at dette tilskuddet kommer i tillegg til tilskudd etter forskrift for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Til § 7 andre ledd er det tydeliggjort at utskrift fra hogstmaskin av volum framdrevet virke kan godkjennes som dokumentasjon og som grunnlag for utbetaling av tilskudd. Dette er gjort av hensyn til en rask og smidig forvaltning av ordningen, siden det kan ta uker fra hogsten er gjennomført til skogeier mottar oppgjørsgrunnlag over levert virke. Departementet har forståelse for innspillene knyttet til utsettelse av frist for anmodning om sluttutbetaling av tilskudd. Det er imidlertid slik at midlene til denne ekstraordinære tilskuddsordningen vil gå inn på en ny budsjettpost der eventuelle ubrukte midler ved årsslutt ikke lar seg overføre til 2021. Det er derfor viktig at fristen også ivaretar hensynet til at fylkesmannen skal rekke å utbetale anmodninger om tilskudd for utførte tiltak innen årsslutt. Departementet har etter nøye avveiing kommet fram til at fristen for anmodning om sluttutbetaling for utførte tiltak settes til 30. november 2020.

Forskriften trer i kraft straks, og gjelder til og med 31. desember 2020.

Med hilsen

Frode Lyssandtræ (e.f.)
avdelingsdirektør

Arne Sandnes
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Lovdata

